

Febeliec Memorandum - verkiezingen 26 mei 2019

Verwachtingen van Febeliec:

- De snelle invoering van een energienorm
- Ambitieuze maar realistische klimaatdoelstellingen op basis van rationele en becijferde acties
- Een efficiënt werkende, geïntegreerde elektriciteitsmarkt
- Een competitieve en liquide aardgasmarkt.

Energienorm

Energie is voor alle industriële activiteiten één van de belangrijkste kostenfactoren, met een grote impact op de competitiviteit. Volgens KULeuven/VIVES leidt elke handicap van 10% op het vlak van de elektriciteitskost tot het mislopen van telkens 12.000 jobs en 550 miljoen euro aan investeringen per jaar. De meest recente analyse uitgevoerd door Deloitte in opdracht van Febeliec toont aan dat deze handicap nog steeds tussen 10 en 35% ligt (afhankelijk van het gewest, het gebruiksvolume en het profiel). Febeliec dringt er dan ook op aan dat de nieuwe regeringen, elk in hun bevoegdheidsdomein, snel werk maken van de invoering van een energienorm, die duidelijk vaststelt welke kostencomponenten (*commodity*, nettarieven en meerkosten) van de elektriciteitsprijs verantwoordelijk zijn voor deze handicap en voorstellen formuleert om correcties door te voeren. Concreet dringt Febeliec aan op maatregelen die de marktwerking en Europese integratie bevorderen, competitieve nettarieven en een beperking van de meerkosten en heffingen tot een niveau dat de concurrentiepositie van de bedrijven ten opzichte van de buurlanden vrijwaart.

Duurzame energie / industrie

De Europese Commissie wenst tegen 2050 de Europese economie (liefst volledig) koolstofvrij te maken. Een lovenswaardige doelstelling, die echter drastische keuzes en (dure) ingrepen vereist in het dagelijkse leven van de burgers, de bedrijven en de energiesector. Een evenwichtig klimaatbeleid vergt daarom een weloverwogen aanpak,

gebaseerd op wetenschappelijke evidentie, technologische vooruitgang en technische optimalisatie. De Febeliec-leden hebben aangetoond tot de wereldtop te behoren inzake energie- en klimaatprestaties, en blijven inzetten op verdere vooruitgang via investeringen, samenwerking en onderzoek. Ze nodigen de toekomstige regeringen uit om deze vooruitgang mogelijk te maken door:

- volop onderzoek, ontwikkeling en innovatie te steunen om de broodnodige technologische vooruitgang mogelijk te maken voor de ambitieuze doelstellingen;
- voluit in te zetten op globale actie;
- Europese maatregelen te steunen die delokalisatie van activiteiten (*carbon leakage*) vermijden;
- verder in te zetten op een *bottom-up* verbetering van de energie-efficiëntie in alle geledingen van de maatschappij;
- emotionele argumenten aan de kant te schuiven en verlenging van kerncentrales niet als een taboe te beschouwen (EnergyVille berekende voor Febeliec de voordelen hiervan op het vlak van de kost, de import en de CO₂-uitstoot);
- bij de keuze inzake brandstofmix een evenwicht te respecteren tussen de drie poten van het energietrilemma (bevoorradingszekerheid, competitiviteit en milieu/klimaat);
- transparant en duidelijk te communiceren over de onderliggende analyses, de (verwachte) resultaten en de kostprijs van de maatregelen, evenals hun financiering;

Febeliec Memorandum - verkiezingen 26 mei 2019

- subsidies te beperken tot onderzoek en ontwikkeling van nieuwe technologieën in hun ontwikkelingsfase.

Een competitieve en geïntegreerde elektriciteitsmarkt

De vrijmaking van de Europese elektriciteitsmarkt botst op heel wat hinderpalen, zoals de dominantie van sommige historische spelers, onvoldoende commercieel beschikbare transportcapaciteit op de grenzen, massale subsidies voor specifieke technologieën, een inconsistent vergunningenbeleid, politieke twijfels en uiteenlopende visies en strategieën in de lidstaten en de complexiteit van het elektrisch systeem. Febeliec blijft voorstander van een vrijgemaakte, concurrentiële markt als de beste weg naar competitieve prijzen én bevoorradingszekerheid. Ze nodigt daarom de toekomstige regeringen uit om:

- bestaande marktverstoringen zo spoedig mogelijk weg te nemen en de introductie van nieuwe te voorkomen;
- de Europese marktingegratie minstens op regionaal niveau (Centraal-West-Europa) mogelijk te maken door investeringen in bijkomende transmissielijnen en het maximaliseren van de beschikbare capaciteit op de interconnecties;
- subsidies voor mature technologieën af te schaffen en een stabiel, technologie-neutraal vergunningsbeleid te voeren voor nieuwe investeringen;
- flexibiliteit te faciliteren in de markt via transparante en stabiele regels, slimme meters en het verder stimuleren van *demand response*;
- de verantwoordelijkheid van de evenwichtsverantwoordelijken in de markt te verscherpen en zo de

bevoorradingszekerheid op korte en lange termijn te verankeren in de marktwerking;

- capaciteitsvergoedingsmechanismes te beschouwen als *last resort solutions* en af te stemmen op de Europese richtlijnen (beperkt in de tijd, gericht op een specifiek probleem, afgestemd met de buurlanden, met een minimale impact op de marktwerking).

Een competitieve en liquide gasmarkt

Aardgas wordt door velen beschouwd als een mogelijke overgangstechnologie van de huidige energiesystemen grotendeels gebaseerd op fossiele brandstoffen naar een koolstofarm systeem gebaseerd op hernieuwbare energiebronnen en steeds meer niet-fossiel gas (bv. waterstof, biomethaan, synthetische gassen, ...). Voor de industrie is aardgas vandaag niet alleen een belangrijke bron van energie en warmte voor de processen, maar in heel wat toepassingen ook een grondstof. Febeliec blijft de ontwikkeling van een competitieve en liquide gasmarkt ondersteunen, en dringt daarbij aan op:

- een verdere diversificatie van de gasbevoorradingsbronnen voor Europa, zowel wat pijpleidingen als LNG betreft;
- een marktgebaseerd en geharmoniseerd kader voor gasstockage;
- een kostenefficiënte en snelle omschakeling van laagcalorisch gas naar hoogcalorisch gas.

U kan onze position papers raadplegen op www.febeliec.be of contact opnemen met Peter Claes, 0496-59 36 20, febeliec@febeliec.be